

látszatra halogató taktikája, és az előzetes fegyverszüneti feltételeknek megfelelően azonnali lépéseket sürgetett, melyeket Horthy már október 11-én elfogadott.

Jóllehet Horthy október 14-i váratlan döntése, hogy másnap végrehajtja az átállást, kétségtelenül felborította a nyilasok terveit, elkerülhetetlenül aláaknázza saját terveinek sikerét is, mert legtöbb bizalmas politikai és katonai szövetségését – és potenciális támogatóikat is – meglepetésként érte. A kormányzóhoz hűnek tartott csapatokat nem lehetett a fővárosba vinni, a zsidó munkaszolgálatosoknak nem volt fegyverük, és az ellenállási mozgalom által ígért munkásokat sem mozgósították. Horthy nyilván a meglepetés előnyére játszott és arra, hogy a magyar hadsereg – a sok németbarát tiszt ellenére – várhatóan hű marad hozzá. Amikor meghozta a döntését, október 15-én délelőtt 10 órára összehívta a koronatanácsot, és ugyanaznap délre magához kérte Veesenmayert, hogy tájékoztatást adjon tervezett lépéséről.

1944. október 15. kétségtelenül Magyarország egyik legsötétebb napjaként fog bevonulni a történelembe. Ezzel a nappal letűnt a Horthy-korszak – és vele a „történelmi” Magyarország a maga vegyes, feudálkapitalista társadalmi-gazdasági rendjével. A nap tragikus eseménnyel kezdődött, mely talán kulcsszerepet játszott Horthy későbbi döntésében, hogy átadja a hatalmat a nyilasoknak: ifj. Horthy Miklóst kora reggel, a koronatanács tervezett ülése előtt elfogta a Gestapo. Mint az antifasiszta ellenzék egyik vezetője – ő volt az ún. Kiugrási Iroda feje –, ifj. Horthy szoros kapcsolatot tartott fenn az ellenállás vezetőivel, a Zsidó Tanács több tagjával, és egyes források szerint a Tito-féle partizánmozgalom néhány képviselőjével is. A németek pontosan tudtak ilyen irányú tevékenységeiről. A kérdéses reggelre találkozót beszélt meg jugoszláviai futárokkal Bornemissza Félixnek, a Magyar Dunai Hajózási Társaság igazgatójának irodájában.

A házat körülvették Skorzeny emberei, és Bornemisszával együtt le tartóztatták az ifjabb Horthyt. Szőnyegbe csavarva, titokban csempészték ki őket Budapestről; ifj. Horthy Miklós végül a mauthauseni koncentrációs táborban kötött ki. A rajtaütés egyik sérültje Otto Klages SS-Hauptsturmführer, a német biztonsági szolgálat (SD) budapesti parancsnoka volt, aki gyomorlővést kapott, és nem sokkal később meghalt.¹⁷

A koronatanács ülése, mely csak 10.45-kor kezdődött, végighallgatta a szemlátomást megtört Horthyt, amint bejelentette döntését, hogy elfogadja a szovjet fegyverszüneti feltételeket. Döntését alátámasztotta Vörös János vezérezredes beszámolója a tarthatatlan katonai helyzetről. A magyar vezérkari főnök hangsúlyozta, hogy a Vörös Hadsereg már a Szeged-Csongrád vonalon harcol, kierőszakolja az átkelést a Tiszán, és hogy he-